

1996-12-20

Nytt nummer av Penning- och valutapolitik:

"Strukturella perspektiv på de offentliga finanserna"

Under perioden 1980-1995 har den offentliga sektorn i Sverige i genomsnitt haft ett sparunderskott på drygt 3 procent. Det finansiella sparandet har varit negativt i tolv av dessa sexton år. Sparandet var som lägst 1993 då det motsvarade -12,3 procent av BNP.

Det skriver Johan Fall i artikeln "Strukturella perspektiv på de offentliga finanserna" i Riksbankens tidskrift *Penning- och valutapolitik* nr 4 1996, som publiceras idag.

Av artikeln framgår att det offentliga sparunderskottet i Sverige i genomsnitt för hela perioden 1980-1995 visserligen legat i nivå med andra industriländer men att svängningarna i det finansiella sparandet har varit större i Sverige än i något annat industriland. Situationen har varit särskilt bekymmersam under senare tid; sedan 1991 har endast Italien och Grekland haft större genomsnittliga sparunderskott.

Det finansiella sparandet i den offentliga sektorn har således, i synnerhet under början av 1990-talet, varit otillräckligt. Den svaga konjunkturutvecklingen har bidragit men svängningar i konjunkturen förklarar dock inte att sparandet har varit negativt under en så stor del av de senaste årtiondena.

I artikeln redovisas beräkningar av konjunkturjusterade, s.k. strukturella mått på sparandet i de offentliga finanserna för åren 1980-1998. Resultaten av beräkningarna

indikerar att de offentliga finanserna i Sverige har hög känslighet för konjunktursvängningar. Dessutom tycks de offentliga finanserna under den studerade perioden även i betydande grad ha påverkats av strukturella chocker, främst under den senare delen av 1980-talet samt de första åren på 1990-talet.

De offentliga finansernas höga känslighet för både konjunktursvängningar och strukturella chocker innebär att det krävs en säkerhetsmarginal för att kunna hantera den offentliga skuldutvecklingen. Kraven på en säkerhetsmarginal ökar ytterligare till följd av att skuldsättningsgraden är så hög som 79 procent, räknat som andel av BNP. För att bringa den offentliga skuldutvecklingen under kontroll erfordras ett positivt primärt (dvs. exklusive räntebetalningar) sparande. Ett minimikrav är att regeringens saneringsprogram fullföljs fram till 1998, då enligt beräkningarna det primära sparandet blir positivt. Under denna förutsättning och om den prognostiserade utvecklingen slår in, kan de offentliga finanserna anses vara under kontroll i ett långsiktigt perspektiv.

Ytterligare information om artikeln "Strukturella perspektiv på de offentliga finanserna" lämnas av Johan Fall, tel. 08-787 05 05.

Andra artiklar som presenteras i tidskriften är "Sveriges utlandsskuld ur olika perspektiv" av Robert Bergqvist och Tomas Lundberg och "Riksbankens styrning av de korta räntorna" av Karolina Holmberg.

Kvartalstidsskriften kan beställas från Riksbankens informationscentral på fax 08-787 05 26 eller tel. 08-787 01 00.

SVERIGES RIKSBANK